

Novi grobovi

HARRY BYRNES

Po enotodenskem bivanju v Mt. Sinai bolnišnici je včeraj zjutraj umrl Harry Byrnes, stanujoč na 1293 E. 55 St., vogal Carry Ave., kjer je z ženo več let vodil grocerijsko trgovino, zadnje čase pa restavracijo. Zaprta soproga Frances, dve hčeri, štiri vnuki, dva brata in dve sestre v Rochester, N. Y. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 9.30 uri iz Grdinovega pogrebnega zavoda, 1053 E. 62 St., v cerkev Brezmadežnega spočetja in nato na pokopališče Calvary.

ROSE KOREN

Šnoči je umrla v St. Luke's bolnišnici Mrs. Rose Koren, stanujoča na 15308 Huntmore Ave. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod Mary A. Svetek, 478 E. 152 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Razne vesti iz sveta

V Desmet, Idaho, se je dvoje otrok družine Sheppard, v starosti štirih in šest let, zadušilo v zapuščenem hladilniku, ki je bil postavljen na porč stanovanja. Vanj sta splazila in se zaprla. Tako je do sedaj 13 ameriških otrok v zadnjem času našlo smrt v hladilnikih.

V državni jetnišnici v Washingtonu se je uprl 800 kaznjencev, ki so zaplenili del poslopja, razbijali in bili končno s silo pregnani nazaj v celice. Vzrok upora ni točno znan.

Ameriški predsednik Eisenhower in njegov državni tajnik Dulles sta poslala nemškemu kanclerju Adenauerju poslanici z zagotovilo, da bo Amerika podpirala Zapadno Nemčijo in njeno politiko, da se ojači Zapadna Evropa, da se Nemčija združi in da se osvobodi 18 milijonov Nemcev, ki so pod Sovjeti v Vzhodni Nemčiji.

V Parizu je vlada Laniela začela boj zoper tiste, ki ne plačujejo davkov. Obenem je odredila 10-odstotno znižanje cen življenjskim potrebščinam. Iz Washingtona je dobil Pariz zagotovilo, da se bo povečala ameriška pomoč za vojno v Indokini.

V Beogradu je podpredsednik vlade Moša Pijade v parlamentu poročal, da je bilo v letih od 1948 do 1952 aretiranih v Jugoslaviji 171.731 oseb, med katerimi je bilo mnogo aretiranih brez razloga. Pijada je to število podal ker gre za zakon, ki naj opredeli sedanjo kazensko proceduro.

Balinarska tekma

Gospodinski odsek Slov. del. dvorane na Prince Ave. priredi v nedeljo popoldne balinarsko tekmo, na katero vabijo tudi rojake in rojakinje iz drugih namnih balinarij. Tekma obeta biti živahna, po tekmi se pa razvije splošna domača zabava v dvorani, kjer bodo članice postregle z okusnim prigrizkom. Zene in dekleta odseka se priporočajo v obilen obisk.

V IRANU LOVIJO KOMUNISTE IN PRISTAŠE MOSSADEGHA

TEHERAN, 9. septembra—Vlada generala Zahedija, ki je prišla na oblast dne 21. avgusta in omogočila povratek šaha Pahlevija, je objavila poročilo, da je do sedaj zaprla 500 komunističnih voditeljev. Iranska policija enako preganja pristaše Mossadegha in je zaprla enega od voditeljev njegove stranke Malakija.

Lov za komunisti gre naprej po celotni Iranu. Tako v centrali v Teheranu, kakor po deželi. Kakšna je na splošno iranska državna uprava, se razvidi iz istega poročila, ki potrjuje, da se ne ve, koliko komunistov je padlo v roke državnim organom izven prestolice Teherana.

Za razmerje v Iranu so značilna poročila, ki jih objavlja dnevno časopisje. Ena od teh vesti pravi, da gre za skupine komunistov, ki se potikajo in skrivajo po deželi, pa tudi v džunglah. V bližini Kaspiškega jezera se je taka skupina zatekla pred policijo v džunglo, kjer je bila napadena od divjih živali. Trije komunisti da so bili tudi požrti.

V Teheranu je bil aretiran dr. Nader Nami, eden od voditeljev komunistične stranke. Pri njemu so našli instrukcije za voditelje iranskih komunističnih celic. Iz naslova tega voditelja se vidi, da kakor v Indokini, stoji tudi v Iranu na čelu komunističnega gibanja izobraženstvo.

Kljub policijskemu terorju nove vlade komunisti razširjajo svoje letake. Policija trdi, da je v enem dnevu zasledila 58 moških in žensk, ki so širili komunistične letake.

Verjetno je, da je preiskava zoper bivšega predsednika vlade Mossadegha zaključena in bo prišel v kratkem pred sodišče. Zagovarjati se bo moral radi izdajstva nad domovino, nad dinastijo, nad zakonom. V iranski vladi se ne prikriva, da se bo zahtevala za Mossadegha smrt na kazen.

PELLA SE POSVETUJE

RIM, 9. septembra—Italijanski ministrski predsednik Pella je imel danes sestanek s poslaniki Amerike, Francije in Velike Britanije, da jim predloči, kakor se je javilo, svoje stališče do zadnjih predlogov maršala Tita o ureditvi tržanskega vprašanja.

DULLES SE POSVETUJE

WASHINGTON, 9. septembra—Amerika snuje za varnost Pacifika posebni pakt držav, ki se nahajajo v tem območju in ki so zainteresirane na skupni varnosti Pacifika. Razgovor o tem vprašanju je bil na sestanku, ki ga je imel danes državni tajnik John Foster Dulles z zunanjima ministroma Nove Zelandije in Avstralije.

TRUPLO OHRANJENO 50 LET

SALZBURG, Avstrija, 9. septembra—V Shakespeareji, žaloigri Hamlet nastopa tudi grobar, ki koplje grob za novega kandidata. Grob je bil prekopan. Ko je grobar čistil novo ležišče raznih kosti in lobanje, ga je junak igre Hamlet, ki je prišel mimo, vprašal, kako dolgo se ohrani človeško truplo v grobu. Grobar mu je odgovoril: "Če je bil človek že preje (to je v življenju) nekoliko gnil, potem v grobu kaj kmalu segnihe. . ."

To pravilo očitno ni veljalo za avstrijskega gorskega vodnika Kurta Schweighoferja, katerega je leta 1900 zakopal led, pa ga je sedaj, ko se je začelo vsled izredno toplega vremena taliti sneg, ledenik vrgel ven na luč.

Kurt, za katerega je šlo, je bil po vseh predmetih in po listinah, ki so jih našli pri njemu, vse nepoškodovano—identificiran kot pravi gorski vodnik Schweighofer, ki je bil pred 50 leti v ledu zakopan. Pri tem so ugotovili, da je bilo njegovo truplo popolnoma ohranjeno in niti ne nagnito.

Planina, kjer se je ponesrečil vodnik Kurt, se dviga blizu mesta Salzburga.

NAROD MLADCEV ALI STARCEV?

V ameriškem tisku se je vnela polemika o tem, ali je ameriškim tradicijam in potrebam odgovarjajoče, da človek, ki doseže 65 let in ki je pod raznimi zavarovalno socialnimi zakoni, ne sme več delati.

V začetku tega stoletja je znašala povprečna življenjska doba v Ameriki 47 let. Ob koncu prve polovice stoletja je 68 let. Življenje se torej podaljšuje. Pa če je treba iti s 65. leti v pokoj, ali ne bomo prišli do stanja, da bo manjševinski mlajši delavni rod podpiral številnejši, pa neproduktivni in penzionirani rod?

Na drugi strani se prebivalstvo Amerike izredno hitro množi. Množi se pa z rojstvi, z otroci, z mladino! Za leto 1975 se napoveduje številka 221 milijonov Amerikancev. Kam pa s to mlado močjo, ki bo sposobna dela, če ji bodo vrata zaprta, ker bodo mesta zasedena po starcih?

Zdravniški krogi trdijo, da se bliža čas, ko bo rak v prsih najbolj nevaren, posebno moškim. Ali bo mogoče moškim dopovedati, da naj že radi zdravja manj kadijo? Zdravniki dajejo na to vprašanje tale odgovor: "Bo ravno tako težko, kakor je težko dopovedati ženskam, da naj nosijo samo nizke pete."

Na obisku

Iz New Orelansa, La., je prišla na obisk v Cleveland Mrs. Magdalena Perino s svojo malo hčerko Cookie. Tu ste nastanjeni pri prijateljih Mr. in Mrs. M. Beron na 6116 St. Clair Ave. Oče Mrs. Perino, ki tudi biva v Louisiani, se je pred kratkim vrnil z obiska stare domovine. Upamo, da bo Mrs. Perino odnesla najlepše spomine na našo metropolo!

Dodatek

Dodatno k poročilu o pokojni Rose Hollis, rojena Picely, se sporoča, da pokojnica zapušča poleg soproga, dveh otrok in matere Mrs. Rose Ribar na 361 E. 161 St., tudi očeta Franka Picelj in brata Franka, ki se nahajata v stari domovini.

Redna seja

Nocoj ob 7.30 uri se vrši redna seja društva Svob. Slovenke št. 2 SDZ v navadnih prostorih Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Članice so vabljene, da se udeležijo v polnem številu, ker se bo ukrepalo o prihodnji veselici.

Vile rojenice

Vile rojenice so se oglasile pri Mr. in Mrs. Edwin G. Baraga, 985 E. 185 St., in jima pustile v spomin krepkega sinčka, ki bo delal družbo svoji sestrici. Mlada mati in dete se nahajata v Huron Rd. bolnišnici. Tako sta postala Mr. in Mrs. Matt Baraga iz 15612 Saranac Rd. drugič stari oče in stara mati, Mr. in Mrs. Joe Fidel iz 1180 E. 176 St. pa tretjič. Čestitamo!

Za dvostrankarsko zunanjo politiko! V kritiki politike bodimo stvarni!

DARILO KOREJE—DVA MEDVEDKA

WASHINGTON, 9. septembra—Predsednik južne Koreje Rhee je poklonil predsedniku Eisenhowerju dva medvedka, katera so ujeli južno korejski vojaki in izročili Rheeju, ta pa sedaj predsedniku Eisenhowerju. Medvedka sta prispela v Ameriko z letalom. Ker Bela hiša z vsemi svojimi vrtovi nima prikladnega mesta za živalci, ju je predsednik Eisenhower izročil narodnemu živalskem vrtu. Medvedka tehtata vsak po 30 funtov, zredita se pa lahko do 500 funtov. Medvedka sta par.

GENERAL JE LOVIL MUHE

TOKIO, 9. septembra—Ameriški general William Dean, ki se je nahajal v komunističnem vojnem ujetništvu, se nahaja sedaj na začasnem zdravljenju v bolnici v Tokiju. V ujetništvu je bil več kakor tri leta. Kaj je delal? Da ni poblaznel, tako pravi, poveduje Dean, se je spravil na pobijanje muh. V januarju 1951 jih je pobil 351, v februarja 458 in tako naprej. Meseca junija istega leta pa je število pobitih muh že naraslo na 2.983.

V TUNISU SE POBIJAJO

TUNIS, Severna Afrika, 9. septembra—Uporniško gibanje zoper Francoze ni omejeno le na mesta in večja središča, marveč je razširjeno tudi po deželi. Špijonažna mreža je razpredena povsod. V naselbini Kelibia so domači uporniki pobili do smrti domačina kmeta Amarja, o kateremu je bilo znano, da je naklonjen Francozom.

Senzacija na Koreji

SEOUL, 10. septembra—Na Koreji se nudi kot članica mednarodne komisije tudi poljska delegacija. Kot tolmač ji je bil dodeljen Jan Hajdukiewicz. Hajdukiewicz je pobegnil k zavezniškom in prosil za politični azil. Dejal je, da je na Poljskem 99 odstotkov prebivalstva, ki je zoper sedanji režim, kateremu se bo ob pravem času tudi uprl. Nasprotno so komunisti obtožili Amerikance, da so Hajdukiewicz z ugrabili.

Komunisti vstrajajo še vedno na tem, da nimajo nobenih vojnih ujetnikov, ki bi jih ne vrnilo zavezniškom.

Združeni narodi v New Yorku pa so pozvali zavezniške vojake na Koreji, da ostanejo tam dokler ne bo rešeno vprašanje Koreje in zagotovljen mir.

V PARIZU JE MESO POCENI

PARIZ, 9. septembra—Tukajšnji mesarji so ubogali vlado in so znižali cene mesa za 10%. Sedanja vlada Laniela ima v svojem programu tudi znižanje stroškov življenjskim potrebščinam.

SOLE SO SE ČACELE

COLUMBUS, 9. septembra—Ko se je z današnjim dnevom skoraj povsod v državi Ohio otvoril šolski pouk, se je ugotovilo, da je letos 46.781 šolarjev več kot jih je bilo lansko leto.

ADLAI STEVENSON O AMERIKI V SVETU IN DOMA

NEW YORK, 9. septembra—Adlai Stevenson, ki se je vrnil s svojega svetovnega potovanja, trdi, da je ameriški ugled v svetu padel in da ameriški zavezniški, ki običudujejo ameriško demokracijo, ne morejo razumeti, kako je prišlo v Ameriki do "sežiganja knjig" in kako je mogoč McCarthizem ter tisto politično gibanje, ki hoče demokratske Amerikance prisiliti, naj mislijo z eno glavo—glavo McCarthyja.

(Kakor smo javili, je McCarthy napadel radi gornjih trditvej Stevensonov in kakor druge tudi njega na splošno obdolžil, da pač prihaja iz šole in politike Truman-Acheson, ki je dopustila, da so se v ameriško javno upravo vrinili komunisti.)

Zunanja politika—volilna parola

Glede volilnega leta 1954, ko bo ameriški narod volil vse članice spodnje zbornice in tretjino senata, bodo po izjavi Stevensonove demokracije operirali v prvi vrsti s slabo ameriško republikansko zunanjo politiko. Če se kritizira politika, naj bo kritika ustvarjajoča in ne pavšalna kot "zmešnjava" in podobno, katere fraze so rabili republikanci pri zadnjih volitvah.

Stevenson bo posegel aktivno v volitve leta 1954. Stevenson se ne ve, kakšno določeno vlogo bo pri tem imel, ker bo ta vloga odvisna od časa in okolnosti in končno od zaposlitve in prostega časa; kajti Stevenson se mora tudi preživljati. . . . Stevenson ostro graja republikance, ki uvajajo v ameriško zunanjo politiko strogo strankarski republikanski sistem in hočejo iz zunanje politike izriniti vse demokrate.

V bivši demokratski federalni upravi se je vodila dvostrankarska zunanja politika. Mnogo republikancev je bilo na vidnih zunanje političnih mestih. (Tudi sedanji državni tajnik John Foster Dulles je zrastle iz demokratske šole in mu je predsednik demokrat Truman poveril važno in delikatno nalogo—sestavu mirovne pogodbe z Japonsko.)

Stevenson navaja, da je med tako imenovanimi demokrati po republikancih upoštevan le governor Južne Caroline, Jimmy Byrnes, ki je pri zadnjih predsedniških volitvah podpiral Eisenhowerja. Byrnes je bil imenovan za člana ameriške delegacije pri Združenih narodih. (Ameriško organizirano delavstvo je zoper to imenovanje vložilo pri predsedniku Eisenhowerju oster protest in ga utemljilo s tem, da bo v družini narodov, zlasti med državami članicami ZN, s številnim delavstvom, Amerika predstavljena po enem najbolj reakcionarnemu tipu kar jih ima, dejstvo, ki bo končno škodovalo ameriškem ugledu kot takemu.)

Mnogo demokratov, ki so bili v zunanji politiki specialisti in po poklicu v tej službi, je bilo nagnanih iz služb.

Glede McCarthizma in njegove politike, da naj vsi Amerikanci mislijo z njegovo glavo, je Stevenson dal značilno pripombo:

Amerikanci ne moremo biti demokratični samo za izvoz—za zunanji svet.

Tako Truman, kakor Stevenson sta zoper črtanje federalne-

ga proračuna kadar gre za obrambo.

"Mi opozarjamo naše zavezničke na komunistično nevarnost, drugi dan pa črtamo postavke federalnega proračuna, ki so namenjene ravno varnosti. Novo ameriško geslo, da naj gremo za trgovino in ne za politiko pomoči, bo končno, kakor kaže praksa, dovedlo do tega, da zaveznički ne bodo imeli z Ameriko niti trgovine, niti pomoči od nje."

Spokorjenec se je vrnil

WASHINGTON, 9. septembra—Vodstvo unije A.F.L., kakor tudi unije tesarjev, je izdalo skupno poročilo, da se unija tesarjev, ki se je pred 25 dnevi izločila iz unije matice A.F.L., vrnila nazaj v isto unijo. Izstop unije tesarjev iz unije A.F.L. je zbudil med ameriškim delavstvom precej razburjenja, pa tudi zmešnjav. Ni bilo namreč jasno ozadje, ki je privedlo unijo tesarjev do izstopa iz A.F.L. Unija sama je močna in ima 822.000 članov, ki v ameriški gradbeni stroki vsled standarda njihove mezde in dobre organizacije pomeni mnogo. Poleg tega je ta unija ena najstarejših in od glavnih stebrov centrale A.F.L.

Centrala A.F.L. ima v tem mesecu svojo konvencijo v mestu St. Louis. Konvencija se začne 21. septembra.

V Ohio ni varno voziti

COLUMBUS, 9. septembra—Zadnji zakon, ki nalaga finančno in kazensko odgovornost za prometne nesreče, ohajske voznike, kakor kaže statistika, še ni spametoval. Smrtne žrtve prometnih nesreč, ki so se dogodile na obširnih cestah v zadnjih treh delih prostih dnevih, so bile v državi Ohio najvišje. Do smrti je bilo namreč povoženih 24 oseb.

Vlada v Columbusu se bavi z načrtom novega zakona, ki bo predvideval perijodičen pregled voznih dovolil, kakor tudi obilgatni pregled vozov samih.

MLEKA JE PREVEČ NA ZALOGI

WASHINGTON, 9. septembra—Kmetijsko tajništvo ne ve kam z zalogo mleka v prahu. Meseca maja je ponudilo sto milijonov funtov tega mleka, in 52 milijonov od ponujene količine ga je razdelilo. Sedaj ponuja znova 50 milijonov funtov mleka v prahu, da se porazdeli med privatne dohodne ustanove, katere ga naj dajo naprej osebam, ki so potrebne, bodisi doma ali pa v inozemstvu.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
8231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROCNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

NAŠ DOLAR NAJ GRE V BREZNO?

(1)

Po uradnih podatkih federalne vlade v Washingtonu je prejela država Iran iz raznih fondov ameriške pomoči tujini do sedaj \$40,000,000.

Po zadnji revoluciji v Iranu se je obrnil državni poglavar šah Pahlevi na svet s prošnjo, da mu da denar, ker so državne blagajne prazne. Posebej se je obrnil na Združene države. Federalna vlada je sama od sebe odobrila kredit nekaj več kot \$23,000,000, predsednik Eisenhower pa je sedaj najvil, da bo dobil Iran poleg vseh dosedanjih pomoči še \$45,000,000 kot nujno gospodarsko pomoč, to pa v cilju, da bi Iran ne stopil na stran Sovjetske zveze.

Predsednik Eisenhower je pri tem povdaril, da je novi iranski vladi nujno potrebna pomoč in sicer na podlagi ameriškega zakona o medsebojni varnosti in tudi medsebojni pomoči. Amerika da že na podlagi zakona o pomoči zaostanim krajem daje tehnično in vojaško pomoč tudi Iranu, kar je še posebej. Eisenhower povdarja, da se bo v Iran vselila z ameriško pomočjo notranja stabilnost, da bo Iran razvil zdravo gospodarstvo in da bodo iranski naravni zakladi tudi doprinesli svoj delež k temu višjemu iranskemu standardu življenja.

Država Iran je radi svojega strateškega ozemlja znana bolj kot bi ji šlo. Za njo so se topli Rusi, kakor Angleži, Nemci, kakor Amerikanci. Iran je dobival kot že gori povdarjeno izdatno ameriško pomoč. Po zadnji svetovni vojni so šli tja celo vojski iz ameriške armade, ki naj bi organizirali posebno iransko armado in jo določili za skupni program zavezniškega bloka, to je borbe zoper komunistični imperializem.

Zanimanje za Iran tudi za Ameriko ni najnovejšega datuma. Strateško važnost Irana je spoznal pokojni ameriški predsednik Franklin Roosevelt, ki je poslal na lice mesta posebnega svojega odposlanca v osebi Patricia Hurleya. Takrat je bil ameriški državni tajnik Cordell Hull. Patrick Hurley je podal državnemu tajništvu in posredno tudi predsedniku Franklinu Rooseveltu poročilo o položaju v Iranu. Zadnji stavek tega poročila se glasi dobesedno:

"Iran je brez vsakega dvoma zelo, zelo zaostala država. Ima v resnici vrsto plemen, ne gre za enotni narod. 99% prebivalstva je v resnici v sužnosti ostalega enega odstotka. 99% prebivalstva ni lastnik lastnega zemljišča."

Ko se je vrnil iz začasnega pregnanstva nazaj v Teheran šah Pahlevi, se je obrnil tudi na domače bogataše s prošnjo za pomoč. Vsak naj stori v sedanjih težkih časih svojo dolžnost. Toda Pahlevi je eden od največjih iranskih zemeljkrajnih posestnikov, prednjači v vrsti tistih, ki imajo na poljih domače sužnje, sami pa ne živijo v Iranu, marveč v raznih letoviščih v zapadni Evropi, kjer so strastno podvrženi igranju, da imenujemo samo svetovno znano igrališče Monte Carlo. Zakaj ni državni poglavar Pahlevi sam dal iz svojega žepa nekaj, kar bi odpomoglo bedi in suši v državnih blagajnah?

Socialne razmere v Iranu so v resnici brezupne. Pred nami je poročilo ameriškega znanstvenika, ki je na licu mesta v Iranu dolgo časa študiral zdravstveno in socialno stanje tega prebivalstva. Ko se je hotel pripraviti o razmerah v bolnicah, je kmalu od vstopu v tako imenovano iransko bolnico zaloputnil vrata, ker ni mogel prenašati smrdu, ki je prihajal iz bolniških prostorov. Sicer pa:

Zakaj se niti najmanj ne znižala umrljivost otrok, ko skoraj vsaki tretji ne doživi enega leta starosti? Zakaj je nepismenost med tem prebivalstvom tako nizka, da se ne plača imenovati drugo besedo—pismenost? Odgovor—ker mora 99% prebivalstva biti v tlačanstvu! Kaj se pravi, da znaša standard življenja iranskega prebivalstva komaj nekaj dolarjev na leto? In kaj se pravi, da en odstotek iranskih bogatašev, ki velja več kot ostalih 99%, živi zunaj, nalaga svoj denar izven Irana, ker ne zaupa notranji stabilnosti? Sicer pa naj govori ameriški sodnik William Douglas, član zveznega vrhovnega sodišča, ki se je tudi bavil z razmerami v Iranu. Pokrajina Azerbajdan se je pred leti oklicala za samostojno. Nedvojbeno je bila v ozadju Sovjetske zveze. Toda zakaj je bilo treba uničiti dobesedno vse pridobitve notranje revolucije kot so socialno zavarovanje in agrarna reforma, ko je nastopil drugi bogataš Mossadegh, ki je enako eden od glavnih iranskih veleposelstnikov? Zakaj se troši ameriški dolar?

L. Č.

Urednikova pošta

VELIKI DAN PROGRESIVNIH SLOVENK V AMERIKI

CLEVELAND, Ohio—Da, vsa pota od blizu in daleč naj v nedeljo, 13. septembra vodijo na naš izletniški vrt SNP, Heath in Chardon Rd. Prav vselej celo sezijo, je tam mnogo zabave, vse nas pozivi, pa najsi bode prireditve različne, narava nas obdara vse enako!

Sonce in senca se ne skrivata pred nobenemu, tudi dež nas ima vse enako rad. Seveda nas včasih malo razdraži, ampak smo zavarovani proti njemu! Nič strahu—lepo je tam!

Res je, konec se bliža našemu razvedrilu na prostem za letoš, zato bo pa tudi nekaj tako posebnega proti koncu, da najnikdo ne zamudi. Kadar "Progresivne" naredijo načrt, ga tudi izpeljejo—presneto dobro prevdarimo predno začnemo! Naše kandidatije, in sploh vse Progresivne članice so vam že vse razjasnile pomen nedeljske prireditve, kdor pa ni na jasnem, bo imel priliko v nedeljo, da nas spozna! Hvaležne smo vam, lepo ste posegli po listkih, glasovali za eno ali drugo kandidatijo. Vse so dobro izbrane od krožkov, prav izvanredne posebnosti—vsaka po svoje privlačna. Zgodovina posamezne bi bila zelo zanimiva. Vsaka je vredna spoštovanja. Upamo tudi, da si bodo lepo segle v roke kadar bo zmaga napovedana. One, katere letos ne bodo dosegle zmage, se ne bodo ustrašile. "Progresivne"

Vljudo vam bomo na razpolago z uslugami—tudi napake nam odkrito povejte, pripravljene smo popraviti, saj s tem se tudi učimo in to vsaki dan! Natančnosti te kampanje bodo v arhivu, vsem v prepričanje poštenosti. Dan "Progresivnih" v nedeljo naj bo zapisan kot dan človekoljubja.

Kajne, da se vidimo? Postržba bo prvovrstna, kuharice kot ste Urška in Rozka in njih pomočnice je treba iskati; sploh za vse je preskrbljeno. Sonce ali deževno, nič strahu, se bomo lahko tudi po ribensko ravnali! Čim več nas bo—lepeše bo—in svidenje. Za "Progresivne"

Ivanka Shiffer.

Nove kovine za novo letalstvo

Letalski eksperti sodijo, da država, ki bo producirala dovoljne količine novih "čudežnih" kovin, bo obdržala prvenstvo v zraku. Pravzaprav, nove kovine, ki se že deloma rabijo pri izdelavi najnovejših letal na reakcijski pogon, niso nove. V laboratorijih znanstvenikov so poznane že dolgo, toda v praktično porabo niso prišle, deloma, ker niso vedeli, za kaj bi jih pravzaprav rabili, deloma, ker so redke ali jih je težko čistiti in spraviti v porabno razpoloženo.

Zadnje čase pa s temi kovinami, ki so bile smartrane bolj za kuriozitet, eksperimentirajo; v poštovet prihajajo trdost, odpornost proti vročini, nizka teža in možnosti mešanja z drugimi kovinami.

Eksperti pravijo, da motorji letal na reakcijski pogon (jet) razvijajo vročino do 3,700 stopinj po Fahrenheitu, pri kakršni vročini navadno jeklo zgori kot papir. Dalje letala lete s tako brzino, da njihova aluminijeva površina izgubi trdnost in se začne topiti. Dalje nekaj dosežaj rabljenih kovin "požira" atomske nevtrone eksplozijske in pogonske sile teh brzih letal.

Dve najbolj znani "čudežni" kovini sta aluminij in magnezij in se pridobivata prilično poceni, dasi je bilo njuno pridobivanje pred nekaj desetletji izredno drago. Dandanes se za izdelavo letal največ rabi aluminij s primesjo nekaterih drugih kovin; polagoma nadomeščajo aluminij z magnezijem, ki je eno tretjino lažji. Posebno važnost pa dobiva nova "čudežna" kovina zirconij, ki ne absorbira atomskih nevtronov. Nadaljna važna kovina je columbij, ki sicer sam ni izredno trden, toda primešan jeklu, niklju in drugim kovinam da zlitino, ki dobro prenese silno vročino jet-letal.

Nadaljna čudežna kovina je titanij, katere rudo je najti skoraj povsod na svetu, toda ruda vsebuje zelo malo kovine. Titanij je že dolgo poznan in so ga na-

vadno rabili v prahu kot primes barvam, ne pa kot kovino, ker do zadnjih časov ga sploh ni bilo mogoče popolnoma izčistiti. Po novem procesu ga že pridobivajo čistega in je zelo cenjen pri izdelavi letal, toda je za enkrat še zelo drag: \$20.00 funt. Titanij je polovico lažji od nerjavečega jekla in štirikrat močnejši od večine aluminijevih zlitin. Produkcija letal na reakcijski pogon se mnogo zanaša na titanij.

Res je produkcija te kovine za enkrat še zelo draga, toda ni dvoma, da bodo produkcijo pocenile nove izboljšane metode. Saj je leta 1915 funt magnezija stal \$5.00, leta 1953 ga je pa dovolj na trgu po 27 centov za funt.

Znanost pozna še več drugih kovin, glede katerih ne ve, če so za kakšno rabo ali ne, pa bodo nedvomno tudi tiste prišle na primest drugim kovinam. Morda bo v doglednem času prišla v široko porabo kakšna kovina, katere ime je danes znano le znanstvenikom, kakor je pred nekaj desetletji prišel v splošno in ceneno porabo prej malo znani aluminij.

—NEW ERA, glasilo ABZ

KOPALNE OBLEKE V ŠPANIJI

Fašistična Španija hoče svetu dokazati, da zelo skrbi za javno moralo. Pristojne oblasti so prepovedale nositi kratke kopalne hlače, tako imenovane minimalke, in odredile, da morajo vsi kopalci in kopalke brezpogojno nositi popolnoma zapete kopalne obleke v slogu kopalnih oblek, kakršne so nosili ljudje v začetku našega stoletja. Celo moške kopalne obleke morajo zakrivati prsi in hrbet. Kopalne obleke smejo nositi ljudje samo v vodi. Tudi sončenje je dovoljeno samo v kopalnih oblekah, razen če leži človek kje na skritem prostoru, da ga ne more nihče videti.

Don't gamble with fire—
the odds are against you!

NEKAJ NOVIC IZ SVOBODNE PRIMORSKE

Za napredek Goriške

V zvezi s sklepom Ljudske skupščine Federativne ljudske republike Jugoslavije se bo v prihodnjih letih posvečala posebna skrb gospodarsko zaostalim okrajem. Med te spadajo v Sloveniji dolenski in vsi štirje primorski okraji. Okrajni odbor v Gorici je že izdelal načrt, kako naj bi se v prihodnjih letih, izboljšalo gospodarstvo v tem okraju. Na prvi seji sta ljudski odbor in zbor proizvajalcev že sprejela prvi del načrta, ki obsega povečanje domače industrije. Po tem načrtu bodo povečali in modernizirali vse industrijske obrate na tem področju ter zgradili še številne nove. Tako nameravajo v Solkanu zgraditi strojno tovarno, v Šempetru tovarno za predelovanje sadja in povrtnine, v Ajdovščini tovarno za izdelovanje testenin, v Kanalu tovarno električnih strojev, v Ajdovščini predilnico ter novo električno centralo na Soči pri Solkanu.

Celotni načrt predvideva 30,469,207,000 dinarjev investicij. Od tega bi domača podjetja sama prispevala 3,762,000,000 dinarjev. Deset milijard bo porabljenih za povečanje industrije, ostalih dvajset pa za izboljšanje kmetijstva, prometa, razvoj turizma, gradnjo stanovanjskih hiš, trgovino, obrt, zdravstvo itd.

Vsi ljudski odborniki so odobrili ta načrt in izjavili, da ima Goriška dovolj delovne sile in to celo visoko kvalificirane ter tudi lep del surovin zlasti za živilsko industrijo.

Odkritje spomenika padlim borcem v Orehovljah

V obmejni vasi Orehovlje pri Mirnu so nedavno slovesno odkrili spomenik 25 borcem in žrtvam fašističnega divjanja. Že prejšnji večer so se nekdanji borci zbrali ob tabornem ognju, kjer so obujali spomine na čase borbe. Zjutraj so priredili budnično. Nato pa je bilo ob številni udeležbi prebivalstva od blizu in daleč slovesno odkritje spomenika. Spomenik, za katerega so dali prispevke vsi prebivalci iz Orehovlj ter domača gospodarska podjetja, je izdelan iz bellega in črnega kraškega mramorja ter eden izmed najlepših spomenikov na Primorskem. Vreden je okrog 1,200,000 dinarjev. Zgradili so ga s prostovoljnimi delom in pri tem prihranili nad pol milijona dinarjev.

V jeseni bodo organizirali kmetijsko šolo

Na Primorskem je med kmetovalci veliko zanimanje za napredno kmetovanje, ki naj bi pripomoglo do čim večjega pridelka. Lani so kmetijske zadruge v postojanskem okraju priredile vrsto kmetijskih tečajev in predavanj, ki so bili zelo dobro obiskani. Ob koncu je bilo zanimanje že tolikšno, da predavatelji niso več mogli zadovoljiti številnim prošnjam, kje naj bi se predavali. Tečaji so bili prirejani na Uncu, Pivki in Starem trgu. Ob koncu so bile najboljše tečajnikom razdeljene knjižne nagrade. Priredili so tudi več poučnih izletov. Tako so obiskali državno posestvo v Ponoviču ter Veterinarski znanstveni zavod v Ljubljani.

Ker je takšno zanimanje za kmetijska predavanja in tečaje, so letos sklenili, da bodo organizirali kmetijska predavanja v obliki več mesečnih kmetijskih nadaljevalnih šol, ki bodo letos jeseni delovale v večjih podeželskih krajih.

16. maj—praznik vasi Ravne

Vasice Ravne v občini Stanjel so 16. maja 1934 italijanski fašisti popolnoma požgali. Po vojni domačini vsako leto praznujejo ta dan. Poleg Raven sta bili istočasno požgani tudi vasici Selo in Gradišče. Tudi letos so

prebivalci teh vasij praznovali ta dan v spominu na žalostni dogodek, a tudi ponosni, da so pripevali svoj delež v boju proti zatiralcem.

Tudi v Ozeljanu so odkrili spomenik

V nedeljo, 14. junija so odkrili v Ozeljanu spomenik 71 padlim borcem, talcem in žrtvam fašističnega terorja iz Ozeljana in Šmihela. Ob tej priliki se je v Ozeljanu, tej zavezni partizanski vasi zbrala velika množica od blizu in daleč.

Naj bodo letos gradili v rostojni

Tudi v Postojni je občutna stanovanjska slika in je bil letos storjen za njeno ublažitev prvi korak. Jugoslovanska ljudska armada je začela graditi tri velike stanovanjske hiše in upravno poslopje. Takoj po dograditvi upravne zgradbe bo vojska izpraznila nekdanji "Grand hotel" katerega prostori bodo nato prenovljeni in preurejeni za bolnišnico in porodnišnico.

Postojnsko Gozdno gospodarstvo bo gradilo dvonadstropno upravno in stanovanjsko hišo, lesno industrijsko podjetje pa je že začelo kopati temelje za veliko stanovanjsko hišo.

Stanovanjske hiše bodo gradili še—podjetje "Agrarija," trgovsko podjetje "Nanos," Kmetijska zadruga itd. Ljudski odbor mestne občine pa bo skupaj z okrajnim ljudskim odborom gradil 8 stanovanjsko hišo ter napeljal vodo iz Korotana v Postojno, da bo tako odpravljeno pomanjkanje vode v mestu. Za gradnje, ki verjetno vse ne bodo letos končane, je letos določenih 400 milijonov dinarjev. Z njimi bo Postojna pridobila okrog 60 lepših družinskih stanovanj.

Duhovniki na Goriškem nastopili proti koristim Slovencev v Italiji

Volivci slovenske narodne manjšine na Goriškem so protestirali proti krivičnemu volivnemu zakonu in proti ravnanju italijanske vlade, da nima slovenska narodna manjšina svoje ga zastopnika v državnem zboru, da se na zadnjih volitvah oddali prazne glasovnice. Kljub spletkarjenju kominformovcev in klerikalcev je prišel goriški protest močno do izraza, saj so našli nad 3500 praznih glasovnic.

Glavni agitatorji proti temu, da bi prišla do izraza enotnost zamejskih Slovencev, so bili predvsem duhovniki. Vsem je seveda znano in jasno, da ima vse to korenine v Vatikanu, ki je zahteval preko nadškofije od slovenskih duhovnikov, da ne sme priti do složnega protesta zamejskih Slovencev in da morajo katoličani voliti demokristjane. Ti "slovenski" duhovniki so seveda takoj ubogali, čeprav v necerkvenih zadevah niso dolžni poslušati svojih predstojnikov, najmanj pa kadar zahtevajo od njih krivična dejanja. Iz spovednic, prižnic in preko Marijine družbe in drugih organizacij, so začeli soliti pamet svojim lahko vernim ovčicam in zlorabljati verska čustva zlasti pri starejših ženah. Govorili so, da je vera v nevarnosti, da je oddaja praznih glasovnic protikršćanska itd.

Kljub vsem tem prizadevanjem pa lepo število praznih glasovnic jasno dokazuje, da mislijo Slovenci tam onkraj krivične meje še s svojimi zdravimi možgani in se ne bo nikomur posrečilo, da bi jim jih solil po svoje.

Tudi v Beneški Sloveniji je bil zelo velik odstotek tistih, ki so se vzdržali volitev. Po uradnih podatkih, ki jih je izdala prefektura, se je vzdržalo volitev 20 odstotkov volivnih upravičencev, okrog 8 odstotkov pa je oddalo neizpolnjene ali uničene glasov-

nice. Poleg tega so po vaseh volili policisti, finančni stražniki in predsedniki posameznih volišč, ki v tistih občinah nimajo stalnega bivališča in tudi niso bili na seznameh volivnih upravičencev. Če se te prištevajo k tistim, ki so se vzdržali volitev ali so oddali bele glasovnice, pridemo do zaključka, da je v Beneški Sloveniji okrog 40 odstotkov volivcev odreklo svoje zaupanje raznim italijanskim strankam.

Poroka v Sovodnjah

V Sovodnjah sta se poročila dva rencon in trgovec Danilo Cotic. Nevesta je nečajna udomačena prosvetnega društva in tudi sama marijva delavka v tem društvu. Tudi zenn Danilo Cotic se priano udeležuje v domaćem pevskem zboru. V priznanje za njuno marijvo delo pri pevskem zboru in dramski družini so jima domači tanje ob poroki postavili lep slavolok. Kriza v beopeshki jekarni

Ravnateljstvo jeklarn v Beli peči je sklenilo, da bo odpustilo nadajnih 70 delavcev zaradi krize. Ker bi to pomenilo uničenje jeklarne in gospodarstva celega okoliša, saj bi se na ta način število delavstva v tovarni znižalo na polovico, se je tej nameri vse delavstvo složno uprlo.

Zastopniki delavcev so se sestali v Vidmu s predstavniki Zveze industrijcev, do sporazuma pa ni prišlo zaradi nepopustljivosti delodajalcev. Zato so se sindikalni predstavniki obrnili na prefekta in mu razložili ves položaj. Prefekt je priznal, da je stanje zelo težko in je obljubil, da se bo za zadevo zanimal.

V Belgiji je umrl Alojzij Lavretič iz Dolenje Mjere

23. maja je smrt nepričakovano ugrabila Alojzija Lavretiča, ki je že več let živel v družini v Aiseau pri Tamines v Belgiji. V rudniku, kjer je delal, mu je pred oči ubilo njegovega tovariša, s katerim sta bila zelo velika prijatelja. To ga je zelo potrlilo. Udeležil se je prijateljevega pogreba in pomagal, da je bil lepo pokopan. Ko se je vrnil od pogreba, pa mu je nenadoma postalo slabo in je umrl, še preden mu je kdo mogel nuditi pomoč.

Pokojnik je bil doma iz Dolenje Mjere v občini Sv. Lenard Slovenov. Priženil se je h Kravarjevi družini. Nad 20 let sta živela z ženo v srečnem zakonu in imela 5 otrok. Ena hčerka mu je nekoč padla po stopnicah in se ubila. Zdaj zapušča 45 letno vdovo in štiri otroke, stare od 4 do 19 let.

Milijardi krediti za italijanizacijo slovenske obale

Rimska vlada je nedavno oddala 300 milijonov lir kot začetno svoto za stanovanjske gradnje na tistem delu obale anglo-ameriškega področja STO, kjer živi slovensko ljudstvo. Iz teh kreditov nameravajo zgraditi okrog 400 stanovanj, kamor naj bi vselili italijanske begunce. Gradnja tega naselja je samo nadaljevanje rimske akcije za italijanizacijo cone A Svobodnega tržaškega ozemlja, ki se vedno bolj širi. Za takšne gradnje pripravlja italijanska vlada še dve in pol milijardi lir.

O vsem tem so razpravljali tudi na seji Izvršnega odbora

(Dalje na 3. strani)

VOHUNI

IN SKRIVNOST
ATOMSKE BOMBE(PO ZAPISKIH POLKOVNIKA KANADSKE PROTI-
OBVEŠČEVALNE SLUŽBE RICHARDA HEARSHA)

(Nadaljevanje)

I. poglavje
Sovjetski oficir Igor Serge-
jevič Guzenko pobeg-
ne z veleposlaništva

Medla senca barvanih svetilk je legla po dvorani. Zabavišče je bil verjetno zelo slaboten, ker so bilo majhno, pevkim glas pa je pred njo postavili zvočnik. Pravkar je v mikrofona izlivala svojo bol zaradi objemajočega se parčka, zaradi svojega fanta, ki ljubkuje drugo...

Pevka je imela droben glasek, sicer pa je bila zelo lepa. To je povzročalo uredniku Armstrongu nemajhno srčno bol, kajti lepa plavalaska — vojna vdova — ni iskala utehe samo pri njem. Pravzaprav niti ni bila vojna vdova. Ločena žena je bila; s preteklo vojno je imela samo toliko skupnega, da ji je bil mož odšel na vojno v Evropo. Nekoč se je kot kurir nenadoma z letalom pojavil doma. Priletel je iz Evrope v Kanado, njegova lepa žena pa je z možem imela prijateljem odročala iz stanovanja.

Urednik Armstrong je vse to vedel. Svojo bolesto pa je zdravil s pivom, kajti lepa pevka je imela še vedno zelo "frfotajoč" značaj. Armstronga je to stalo mnogo piva. Sicer pa ni pil samo navadnega piva. Takšnega v tem lokalu sploh ne bi dobil. V pivu je dolival liker in žganje, česar se je naučil od kanadskih oficirjev, ki so se vrnili iz Evrope. Skoraj brezalkoholna evropska piva so namreč kanadski oficirji popravljali tako, da so vlivali vanje najrazličnejše alkoholne pijače. Tudi urednik Armstrong je delal tako. Takšna mešanica je sicer imela docela nemogoč okus, a kljub temu to dobro lastnost, da je hitro zlezla v glavo in omamila možgane. Sicer pa urednik Armstrong ni rad mnogo mislil v bližini lepe plavalaske.

Tisti večer se mu je "zameglile" prav dobro posrečila. Komaj je spoznal uredniškega slugo, ki se je nenadoma pojavil pred njim.

"Tajnica sporoča, da izvolite takoj v uredništvo!"

Mehanično je vstal in izcedil vase zadnje ostanke z likerji pomešanega piva. S pijano težkimi, a zanesljivimi koraki je stopil proti izhodu. Pokonci ga je držala samo še novinarska zavest, sicer pa je bil že docela otopen. Spet je začel misliti šele tedaj, ko je pri neki mizici zagledel stoletju. Preprosto, toda

lepo, složno grajeno poslopje je dal policijskega nadzornika Leopolea.

Doigouhi nadzornik Leopole je vodil eno izmed skupin kanadske kontraobveščevalne službe. Že iz otroških let je bil navajen samega sebe vleči za uhlje, kadar se je globoko zamislil. Če se je bavil s težko in kočljivo nalogo, so se mu zaradi neprestanega nategovanja poveznili uhlji celo do vratu. Armstrong se je tudi zdaj ozrl na nadzornikove uhlje, hoteč ugotoviti stopnjo njegove zaplenosti.

"Ne kaže preveč zaskrbljenosti," mu je preblisnilo skozi omamljeno glavo. Nadzornikovi uhlji so se mu namreč zdeli prekratki. "Toda eno ali dve vojni zanimivosti bi le utegnil iztisniti iz njega," je pomislil Armstrong in ni slutil, da ga v uredništvu čaka največja vohunska senca. Bila je to zadeva, o kateri tudi nadzornik Leopole ni slutil ničesar, toda ko jo bo izvedel, bo dobil uhlje kakor slon.

Poslopje uredništva časnika "Ottawa Post" je bilo v bližini. Iz njega se je že od daleč slislal divji ropot in grmenje rotacijskega stroja, kajti pravkar so tiskali prvo izdajo. Armstrong se je vzpel v nadstropje. S pijanimi očmi se je zastrmel v tajnico, toda še preden je utegnil spregovoriti, že je odprl vrata svoje sobe.

"Igor Guzenko, oficir sovjetskega veleposlaništva v Kanadi."

Armstrong se je hipoma stresnil. Uredništvo je imelo le malo stikov s tujimi poslaništv. Posebno nedostopno pa je bilo sovjetskega veleposlaništva. Uredništvu je pošiljalo samo snov za propagando, kakršne so se spoznavno posluževali vsi zavezniški.

Zdaj pa stoji tu oficir veleposlaništva in prosi za zaupen pogovor. Njegov obraz je kazal vse znake vznemirjenosti. Urednik je zato naročil tajnici, da ga ne sme nihče motiti. Zaprl je celo vrata, kar sicer ni bila njegova navada.

Igor Guzenko je bil zares oficir obveščevalne službe sovjetskega veleposlaništva, ki so ga leta 1942 osnovali v Kanadi. V Ottawi je veleposlaništvo najelo iz rdeče opeke zgrajeno, veliko trinadstropno hišo z visoko streho in visokimi vrati v ulici Charlotte 285. Hišo je dal zgraditi premožen kanadski meščan za svojo številno družino že v pre-

likor nalašč odgovarjalo smotrom in namenom veleposlaništva.

Veleposlanik G. N. Zarubin in diplomatski uslužbeni so se v 1942. Večji del stavbe so določili stavbo vselili v začetku leta za člane diplomatske službe, manjši del pa so s težkimi železnimi vrati ločili od ostalih hišnih prostorov. Povsod na oknih so bile goste železne mreže, okenski okvirji pa iz debelega hrastovega lesa. Po sobah so stale srednje velike jeklene omare. To je bil torej prostor, kjer je veleposlaništvo čuvalo svoje tajnosti. Tu so reševali v tajnopisu prispela navodila iz Moskve, tu so v tajnopis prepisovali sporočila, ki jih je veleposlaništvo pošiljalo v Moskvo.

Oddelek je vodil polkovnik Nikolaj Zabotin. Za železnimi vrati oddelka je za vsako panogo diplomatske službe delal poseben uslužbenec. Posebni uslužbeni oddelka so bili dodeljeni tudi uradni diplomatski službi, vojnemu atašeju in trgovinskemu oddelku. Tudi v Range Road 14 nameščena NKVD — sovjetska varnostna služba — je za temi vrati imela svojega posebnega zastopnika.

Igor Guzenko je bil strokovnjak za tajnopise vojaškega značaja. Vsa tovrstna poročila in sleherna iz Moskve prispela tajna brzojavka je šla skozi njegove roke.

Člani šifrirnega oddelka niso izmenjavali med seboj svojih informacij, saj niso niti poznali tajnopisa, ki so se ga posamezniki posluževali, neznan jim je bil jezik, ki so ga rabili drugi uslužbeni in v katerem se je za nedolžno vsebino skrival docela drugačen smisel.

Igor Sergejevič Guzenko je delal v sobi št. 12 v drugem nadstropju. Petindvajset let mu je bilo, ko so ga določili za to službo. Bil je član Komsomola, a v Partijo ga še niso sprejeli. Končal je oficirsko šolo. Zaradi njegovega živga občutka in smisla za jezike so ga že prej določili za diplomatsko službo. Ko je izbruhnila vojna, pa so ga vseeno poslali na fronto. Udeležil se je bojev za obrambo Moskve leta 1942.

Pred tem pa je že končal vohunsko obveščevalno šolo, ki je bila pod vodstvom generalnega štaba Rdeče armade. Zaradi tega so ga leta 1942 odpoklicali z bojišča ter ga poslali v osrednji urad obveščevalne službe, kjer so ga temeljito preizkusili in pregledali vse njegovo življenje. Sleherno podrobnost so izvrtali, kontrolirali so mu poreklo, družinske zveze, pa tudi glede političnega mnenja in prepričanja je moral prestati marsikatero preizkušnjo. Vendar je vse to dobro prestal, tako da nikakor ni bilo mogoče podvomiti v njegovo zanesljivost. Junija leta 1943 je že smel odpotovati v Ottawo na svoje prvo službeno mesto v inozemstvu.

Potoval je z letalom skupaj z ženo Svetlano Borisovno čez Sibirijo, severni tečaj in Aljasko v Ottawo. Zaradi stanja, v kakršnem je bila, mladi črnolasi ženi ni preveč prijala ta dolga zračna pot. Takoj po prihodu v Ottawo se jima je rodil sin Andrej, veleposlaništvo pa jima je najelo stanovanje v ulici Somerset 511. Mladima je bila zelo všeč Ottawa s svojim jezerom, številnimi parki, lepimi ulicami, poslopji in čudovitim parlamentom. Veselilo ju je, da sta dobila stanovanje z razgledom na park. Bila sta mirna in vljudna, tako da so ju sostanovalci takoj vzljubili. Kadar sta sprejemala goste, sta se že vnaprej opravičila za nemir in ropot.

Preden sta odšla na pot, so Guzenku rekli, da bo ostal v tujini dve ali tri leta. Komaj dobro leto po negovem prihodu v Ot-

tawo, v septembru leta 1944 pa je prišel ukaz, naj ga takoj pošljejo domov.

Polkovnik Zabotin ga kljub ukazu ni pustil. Odgovoril je, da ga ne more pogrešati. Do avgusta 1945 niso več načenjali vprašanja njegove vrnitve, tedaj pa so ga ponovno poklicali domov in sicer z družino vred. To je pomenilo, da mu ne zaupajo več. Njegovi predstojniki niso dvomili vanj, zato tudi niso mogli razumeti navodil iz Moskve. Prepustili so Guzenku, naj se sam odloči, ali naj zanj prosijo podaljšanje bivanja v Ottawi, ali se hoče vrniti domov.

Guzenko je preprosto izjavil, da se vrne domov, a je že takrat vedel, da tega ne bo storil. Skozi njegove roke je šlo sleherno poročilo, sleherna stvar sovjetske obveščevalne službe v Kanadi. Ostrmel je nad tem, kar se mu je razkrilo iz teh poročil. Vse leto se je že pripravljaj, da bi dal temu duška in izpovedal svoje naraščajoče začudenje.

Eno leto je že zbiral drobne listke, papirje tajne službe, ki bi jih moral sežgati: zaznamke, pripombe telegrafistov o sprejetih brzojavkah in koncepte besedil za telegrafiste. Doma je s temi lističi kar preplaval vse stanovanje, saj je z njimi napolnil vsak pogrešljiv lonec in vsako posodo. Obenem je polagoma pripravil tudi "code" — slovar tajnih besed. Izvirni slovar je moral s spisi vred predati polkovniku Zabotinu, ki je vse skupaj zaprl v veliko jekleno omaro. Razen tistega, kar je lahko skril v žepu, ni mogel odnesti iz poslopja ničesar.

Tisti dan, ko je Guzenko izjavil, da se vrne v domovino, je zaključil zbiranje materiala. Zategadelj je moral odnesti iz poslopja tolikšno količino zbranega materiala, da je bilo preveč za prostor njegovih žepih. K sreči je bil hladen septembrski večer, tako da je lahko oblekel plašč. Plašča pa ni zapel, ker bi se s tem izdal, da ima nabito polne

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

DOMESTIC FEMALE

HOUSEKEEPER — General housework and assist with children. Stay, own room. Every Thursday, every other Sunday off. Good salary.

Cornelia 7-6891

REAL ESTATE
FOR SALE

ELMHURST — Ideal for 2 families; 4 bedrooms; brick home; A-1 condition. Close to everything. \$17,500. \$8,000 down.

Elmhurst 583-J

FEMALE HELP WANTED

BOOKKEEPER

Accounts Receivable
Accounts Payable
Accurate Typist
Permanent — 5 day week
See Mr. A. LEONARD

PANAMA

BEAVER, INC.
2633 TOUHY AVE.
AMbassador 2-4800WE NEED
MAIDSKITCHEN HELP
WANTED
Steady work. — Plus meals.
40 hour week.
Nice place to work.

SWEDISH COVENANT

HOSPITAL
5145 N. CALIFORNIA
Uptown 8-8200

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO.'S BASEMENT

Deške FLANNELETTE

ŠPORTNE SRAJCE

1.99

Deške nove bombažno flannelette
športne srajce v živih, barvah in
vzorcih. Dobro narejene za trajno
nošo. Jamčene, da se operejo. Mere
6 do 18.Deške
zimske
teže

SPODNJE SRAJCE IN HLAČE

REG. 89c

69c

vsak
komad

Vse prve vrste

Spodnje srajce s kratkimi rokavi,
okroglim ovratnikom, in spodnje hlače
z elastiko ob pasu, zimske teže. V
majhni, srednji in veliki meri.Pošta in telefonska naročila sprejeta na nakupih za \$2 ali več v
ponedeljek od 9. zj. do 9. zv.—Pokličite CHerry 1-3000
The May Co.'s Basement oddelek z deško opravo

ŽENSKÉ RAYON

"Campus" SPODNJE HLAČE

39c

HOLLYWOOD ALI
BAND LEG STIL"Campus" hlače lepo izgledajo! Se lahko operejo in uga-
jal vam bo udoben kraj in izvrstna prilaga! Hladne in
udobne. Posamezno zavite, za takojšnjo nošo! V popular-
nih barvah. Majhne, srednje in velike mere. EKSTRA
MERE 49c.OTROŠKE "Kickaway" RAYON
SPODNJE HLAČE Z ELASTIKO

V vseh barvah. Mere 4 do 14.

Pošta in telefonska naročila za nakupe od \$2 naprej se sprejme v
ponedeljek od 9. zj. do 9. zv.—Pokličite CHerry 1-3000
The May Co.'s Basement oddelek z pleteno spodnjo opravo

Traditionally OHIO'S Finest

WHISTLEDOWN

44 DAY MEETING
Sept. 11 thru Oct. 31

DAILY DOUBLE Closes 1:50 p.m.

Najfinejše in najbolj moderno dirkališče
v Ameriki. Nov prostor za 6,000 sedežev.
Obednica obdana s teraso—eskalatorji.
Rezervacije—Pokličite Montrose 2-8600

ROUTE 8 • NORTHFIELD and EMERY ROADS CLEVELAND